

Ten wiersz pojawił się wkrótce po mojej kilkudniowej intensywnej wymianie listów z wrocławskim wydawnictwem „Atut”, które przygotowywało do druku moją książkę „Dwunasta w południe”. Chodziło o umieszczenie w tekście książki już przetłumaczonych przypisów, ale wydawnictwo nie wiedziało, gdzie powinno je wstawić. Trzeba też było zaktualizować notę biograficzną i poprawić jeszcze jakieś drobiazgi. Wszystko to odbywało się w ostatniej chwili i trudno mi było uwierzyć, że uda się książkę w ogóle przygotować i wydać na czas. A jednak – zdążyli!

Korespondowaliśmy pocztą elektroniczną. Pisałam po polsku, co nie przychodzi mi zbyt łatwo, a na dodatek zwykłą czcionką łacińską, bez jakichkolwiek znaków diakrytycznych („bez kresek, bez ogonków i bez kropek”), przez co w tekście listów pojawiały się dziwne homonimy. Co prawda „żona” i „zona” w tej korespondencji nie figurowały, ale taką obserwację poczyniłam już wcześniej. Najwidoczniej też polski kontekst wpłynął na pojawienie się „wiernego Rusa” (z wiersza „Oszczyrcem Rosji”) i „podstępного Lacha” – to przeinaczony cytat z tego samego wiersza (u Puszkina jest „dufny Lach”).

Natalia Gorbaniewska (tłum. Natalia Woroszyńska)

* * *

Ни хвостиков, ни черточек, ни точек,
емеля нам выравнивает почерк,
и спросишь: «Как жена?» — а выйдет «зона»,
и держишь сам себя за фармазона,
который был исходно франкмасоном,
умом не сонным, духом не бессонным,
душой не чутким и несклонным к шуткам,
давно отправленным ко всем анчуткам.

Поставь на переписку знак товарный,
и верный росс пойдет, как лях коварный,
извертываться, врать и лицемерить
и самому себе уже не верить,
не доверять рефлексам и привычкам,
ключам в кармане, спичкам и отмычкам,
влюбленностям заречным и заморским
и давним радостям консерваторским.

Поставя копирайт на переписку,
ты сам себя переберешь по списку,
по перечню, где уши-руки-ноги
гуляют парами, за ними по дороге
— как зэк со шконкой — печенка с селезенкой,
и все одето кожицею тонкой,
которой так недолго надорваться
и обнажить... — и обнажиться, братцы!

У переписки, пересвиста птичьа,
ни замысла (а значит, и величьа),
ни умысла (на подрыв и сверженье),
ни помысла (как выйти из окруженья),
ни мысли, хоть бы вялой и небойкой,
и только рифмы ходят парой или тройкой.

Bez kresek, bez ogonków i bez kropek
mail koryguje nam chłopek–roztropek;
pytasz: „Jak żona?” – czyta się: „Jak zona”.
chcąc nie chcąc robisz z siebie farmazona,
(źródłosłów – *franc-maçon*: to wzór imienny;
umysł nie senny, duch w nim nie bezsenny,
dusza nie oczajdusza, nie zna żartów,
od dawna powiększyła grono czartów).

Opatrz korespondencję swoim logo
i zacznie wierny Rus, proszę ja kogo,
jak Lach podstępny kręcić, zdradzać, kłamać,
nie dowierzając sobie, wiarę łamać,
nie wierząc w odruch, w moc nawyków chytrych,
w klucze w kieszeni, w pilnik albo wytrych,
w miłości trans-pacyfik, trans-atlantyk,
w konserwatywno-liberalny antyk.

Opatrz więc copyrightem swoje listy,
a miejsce swe ustalisz według listy
rąk, nóg i uszu – nieodzowne pary,
jak na więziennym spacerniaku gary –
a tu ozdoba – jak wam się podoba:
pod cienką skórą trzustka i wątroba;
zdrze się skóra – w oczach nam zagości
kształt nagiej prawdy... Co tam o nagości!

List, świstek, poświst ptaszcęcego gwaru,
pełen umiaru, a więc nie wymiaru
chwały, i bez zamiaru obalenia
siłą i bez nadziei ocalenia
myśli i miary – tylko rymów pary,
albo i trójki (taki przesąd stary).